

Sommerekskursjon

Langeland

31. juli - 6. august 2000

TULLEBØLLE KRO

Telemark Botaniske Forening

* Langeland i år 2000.

Etter å ha vært i Valdres og på Tyinkryset i 1999, bestemte TBF's styre seg for å legge sommerekскурsjonen utenfor Norge i år 2000. Langeland var et av forslagene som kom inn, og siden dette var en del av Danmark som ikke var besøkt av foreningen tidligere, falt valget på øya sydøst for Fyn i Danmark.

Tidspunktet for utflukten ble første uke av august. Undertegnede må innrømme at han var en av de viktigste årsakene til at denne uka ble valgt, i og med at jeg deltok i et prosjekt for Hydro i Brussel som skulle ha ferdigstilling midt i juli, og som dermed utelukket min deltagelse i slutten av juni og i juli.

Vi hadde håpet at vi skulle få oppleve mer av sommerblomstringen enn det som ble tilfellet. Den våte sommeren hadde medført at de fleste sommerartene hadde gjort seg ferdige med sesongen. Men, vi fikk likevel se mange botaniske godbiter i strandsonen og på tørrbakkene langs strendene. Ellers var tidspunktet godt valgt for å få se flangre-arter.

Valget falt på Tullebølle Kro, fordi dette stedet hadde plass til det antall personer som normalt pleier å delta på slike ekskursjoner. Kvaliteten på rommene var kanskje noe lavere enn det vi vanligvis pleier å ha på våre sommerutflukter, og det å måtte dele toaletter og dusjer på gangen minner kanskje mer om en turistforeningshytte i den norske fjellverdenen. Men måltidene var bra, og hver dag fikk vi med oss en meget innholdsrik, ferdigsmurt matpakke. Totalprisen for hele uken ble noe av det laveste som vi har opplevd på våre sommersamlinger.

Denne uken ble en dag kortere enn en tradisjonell utfluktsuke i TBF, for vanligvis varer et slikt opphold fra lørdag til lørdag. Dette skyltes at Langelandsfestivalen ble arrangert den helgen som vi hadde planlagt å starte oppholdet, slik at alt på Langeland var bestilt bort. Vi måtte derfor legge oppholdet fra mandag 31. juli til søndag 6. august. Til gjengjeld valgte vi å kutte ut den fridagen som ofte legges inn i slike ukesturer.

Styret i TBF håper at deltakerne hadde glede og botanisk utbytte av turen. Vi vil også takke deltakerne for god punktlighet og samarbeidsvilje i løpet av de dagene som utflukten varte. For uten undertegnede hjelp Esther Broch og Kjell Thowsen til med arrangementet. Også en takk til Bente Skjoldborg Olsen for hjelp med å skaffe til veie opplysninger om overnattingssteder, og til Olaf Svendsen som tok i mot påmeldingene.

For TBF's styre
Bjørn Erik Halvorsen

Deltakerliste.

Disse deltok på turen (25 personer):

Jorunn Barrow, Uranusvegen 93, N-3055 Krokstadelva, tlf. +47 32874329
May Berthelsen, Digernes, N-3840 Seljord, tlf. +47 35050193
Esther Broch, Oscars gt. 53, N-3725 Skien, tlf. +47 35530586
Esther Bøilestad, Tinngt. 98, N-3660 Rjukan, tlf. +47 35091639
Åmund Bøilestad, Tinngt. 98, N-3660 Rjukan, tlf. +47 35091639
Målfrid Ergon, Steinringen 47, N-3931 Porsgrunn, tlf. +47 35512516
Rolf Ergon, Steinringen 47, N-3931 Porsgrunn, tlf. +47 35512516
Bjørn Erik Halvorsen, Utsikten 4, N-3911 Porsgrunn, tlf. +47 91310296
Åse Halvorsen, Langerødveien 4, N-3719 Skien, tlf. +47 35500135
Priscilla Hansen, Slemdalstun 6, N-3717 Skien, tlf. +47 35531666
Tonje Håkonsen, Paal Bergs v. 64, N-1348 Rykkinn, tlf. +47 67139666
Isac Isachsen, Åsane 11, N-3231 Sandefjord, tlf. +47 33458752
Karen Isachsen, Åsane 11, N-3231 Sandefjord, tlf. +47 33458752
Halvard Kjensmo, Ternevegen 3, N-1519 Moss, tlf. +47 69271620
Bernt K. Knutsen, Asalbakken 14, N-4517 Mandal, tlf. +47 38263784
Unni Knutsen, Asalbakken 14, N-4517 Mandal, tlf. +47 38263784
Christian Kortner, Åfossmyra 5, N-3731 Skien, tlf. +47 35545153
Øvind Kortner, Viggo Ullmannsgt. 4C, N-3714 Skien, tlf. +47 35532979
Odd Magne Langerød, Langerødveien 4, N-3719 Skien, tlf. +47 35500135
Bente Skjoldborg Olsen, Snerlevej 30 II, DK-3000 Helsingør, tlf. +45 49218741
Aslaug Skauli, Flåttenlia 36, N-3925 Porsgrunn, tlf. +47 35567263
Øyvind Skauli, Flåttenlia 36, N-3925 Porsgrunn, tlf. +47 35567263
Lise Stokstad, Fagerlivegen 10, N-3910 Porsgrunn, tlf. +47 35553777
Kjell Thowsen, Gartnerløkka 15, N-3722 Skien, tlf. +47 35529847
Nina Tomstad, Harald Hårfagresveg 8E, N-4633 Kristiansand, tlf. +47 38090443

Langeland.

Langeland er en langstrakt øy som ligger sydøst for Fyn. Den er 12 km bred på det bredeste og 52 km lang, og vi har vært fra Dovns Klint på sydspissen til Øster Prisskov 2 km fra nordspissen. Det bor ca. 17 tusen innbyggere på den 284 km² store øya. Rudkøbing er den største byen. Øya har bruforbindelse til Svendborg på Fyn via øya Tåsinge. Øya har ingen høye åser, men har likevel en kupert og bølget natur. Den underliggende kalksteinsgrunnen er helt dekket av løsmasser fra slutten av siste istid.

Kysten består dels av strender og dels av sandklinter som stuper bratt mot sjøsiden. Innlandet er for det meste dyrket til jordbruksformål, men det finnes også en rekke mindre skogsområder. Sundene i vest mot Tåsinge og Fyn er svært

- * grunde og er således gode fuglelokaliteter. Sundene er så grunne at for å kunne ha fergetrafikk mellom Langeland og øya Ærø og mellom Svendborg og Ærø, har man over lange strekninger måttet grave renner i sjøbunnen. På østsiden er farvannet dypere og f. eks. fergetrafikken mellom Oslo og Kiel trafikerer her.

Tullebølle Kro og Tullebølle.

v. May Berthelsen.

Tullebølle er en av de 15 bølene på Langeland. Ordet er sammensatt av tulle og bølle. Tulle tror man kommer av mannsnavnet Tole. Endestavelen bølle tror man kommer av bøli, som sannsynligvis betyr helgård. En helgård var et lite samfunn som var sjølforsynt med varer og tjenester. Tullebølle er første gang nevnt i skiftepapirer fra 1341.

Tullebølle Kro ble bygd i 1850. Den var en del av skyssystemet på øya som skulle huse de veifarende, servere dem mat og skaffe stall til hestene. Stallen er med på et bilde av kroa fra 1906. Nå er stallen ombygd til biljardrom. På taket av stallen står fremdeles det gamle merket for en skystasjon, i form av en vogn som trekkes av et firspann. De nåværende eierne, som overtok stedet i 1998, bruker fortsatt dette symbolet i sin markedsføring av stedet.

De nye eierne har satt i gang restaureringsarbeid og nå er det plass til 70 spisegjester og 30 overnattingsgjester. I tillegg til rom og matsal brukte vi hagen flittig. Denne lå skjemma fra gata og hadde utsikt mot sjøen og solnedgangen. Denne var praktfull alle dagene selv om været om dagene var skiftende.

Andre besøkverdige bygninger i Tullebølle er Bagenbjerg mølle fra 1860. Mølla har bare hatt 5 eiere og ble drevet som mølle fram til 1981. Den var den siste av de 15 møllene på Langeland som oppga sitt egentlige virke. Tullebølle kirke ligger også like i nærheten av Tullebølle Kro. Den var kirke i et av de 15 sognene på øya. Ennå en gang møter vi tallet 15, for Langeland var kjent for at øya hadde 15 sogn, 15 møller og 15 bøller.

Mandag 31. juli

Alle ankom til Tullebølle i løpet av dagen. Det ble lite botanisering denne dagen. Etter at man hadde fått seg et rom og inntatt en god middag, slo de fleste seg til ro i hagen.

I tilknytning til hagen lå det en liten dam. I og langs kanten av denne dammen var det spennende ting å finne slik som flikbrønslé *Bidens tripartita*, hundehøymole

Rumex conglomeratus, klumpandemat *Lemna gibba* og sumpsivaks *Eleocharis palustris* ssp. *palustris*.

Tirsdag 1. august

Denne dagen var vi heldige og fikk med oss en kjentmann, Claus Dalskov som var bosatt i Tranekær. Han hadde greie på både planter og fugler. Vi kjørte ned til sydspissen av Langeland og parkerte ved Dovns Klint. Først trodde vi at vi skulle få oppholdsvær, men vi måtte finne oss i et par regnbyger underveis. Vi fulgte den merkede stien rundt området.

Det sto mye sikori *Cichorium intybus* der vi parkerte, og denne planten er for øvrig en vanlig veikantplante over hele øya. Langs strandkanten fikk vi først se blålusern *Medicago sativa* ssp. *sativa*, nonsblom *Anagallis arvensis*, vanlig valurt *Symphytum officinale*, sodaurt *Salsola kali* ssp. *kali*, sumpdylle *Sonchus palustris*, strandbete *Beta vulgaris* ssp. *maritima*, strandkarse *Lepidium latifolium* og strandkål *Crambe maritima*.

Inne i løvskogen Østre Gulstav fikk vi se kjempesvingel *Festuca gigantea*, skoghundegras *Dactylis glomerata* ssp. *aschersoniana*, lundgrønnaks *Brachypodium sylvaticum*, lundhengeaks *Melica uniflora*, svarthyll *Sambucus nigra* og naverlønn *Acer campestre*. Vi måtte i en periode søke ly under løvverket mens en kraftig regnbyge passerte.

I beiteområdene litt lenger nord fant vi musekløver *Trifolium dubium*, hjortetrøst *Eupatorium cannabinum*, krypbeinurt *Ononis spinosa* ssp. *maritima*, dyrka lin *Linum usitatissimum*, gullkrage *Chrysanthemum segetum* og bukketorn *Lycium barbarum*. Vi var på utsiktspunktet Bunsbanke (16 m.o.h.) der man i klarvær skulle kunne se til Tyskland, men ikke i bygeværet denne dagen. I myrområdet på baksiden var det mengder av stormjølke *Epilobium hirsutum*.

På grunn av regnet valgte de fleste å gå korteste vei tilbake til bilene, mens 5 stykker tok en ekstra runde. Det var for vått til å gå ut i Gulstav Mose. I stedet fortsatte de gjennom skogen på Vestre Gulstav ut mot Gulstav Klint. De fikk se ca. 4 m. høye sumpdyller *Sonchus palustris* og stortrollurt *Circaea lutetiana*. Ute på klinten ble det lite nytt denne dagen. Vi søkte blant annet etter strandloppeurt *Pulicaria dysenterica*, uten å finne denne.

Ved bilene spiste vi våre meget innholdsrike matpakker før vi reiste videre til Fakkebjerg (37 m.o.h), som er et godt eksempel på det man i dette området kaller *hatbakker*. I buskene nede ved parkeringa fant vi dansk munkehette *Arum orientale* ssp. *danicum* og hunderot *Ballota nigra* ssp. *nigra*. Oppe i bakken fant

vi en stjernetistel *Carlina vulgaris*, som var relativt høyvokst og med smale blad som kan ha vært mellomstjernetistel (ssp. *intermedia*), småstorkenebb *Geranium pusillum*, bakketimian *Thymus pulegioides*, krypbeinurt *Ononis spinosa* ssp. *maritima* og mengder av bukketorn *Lycium barbarum*. En svineblom vekket også vår interesse fordi vi mistenkte den for å være smalsvineblom *Senecio erucifolius*, men etter en nærmere analyse kom vi fram til at det var landøyda *Senecio jacobaea*.

Neste stopp ble ved Ristinge klint. Dette er en praktfull sandbakke med en bratt skrent ned mot stranda. Vi fant blåmunke *Jasione montana*, gaffellullurt *Logfia minima*, mengder av markmalurt *Artemisia campestris* ssp. *campestris*, strandmalurt *Artemisia maritima*, sandstarr *Carex arenaria*, åkermarimjelle *Melampyrum arvense*, gyvel *Cytisus scoparius* og rynkerose *Rosa rugosa*.

Det var en parkfull eng på toppen av skrenten som bare har vært slåtteeng i 3 år. Denne kunne by på nattsmelle *Silene noctiflora*, krabbekløver *Trifolium campestre*, oksetunge *Anchusa officinalis*, en praktfull åkermarimjelle *Melampyrum arvense*, ulike fargenyanser på blålusern *Medicago sativa* ssp. *sativa*, hvit jonsokblom *Silene latifolia* ssp. *alba* og hundesenep *Descurainia sophia*.

Det ble noen butikkstopp på veien tilbake. Middagen var wienerschnitzel. Ut over kvelden koste vi oss i solskinnet i hagen.

Onsdag 2. august

Vi kjørte først til Tranekær slott for å ta en runde rundt slottsparken.

Dette er et arboret der mange av de største trærne er merket med nummer som man finner forklaring på i en folder man kan ta ved inngangen. Det er også en kunstutstilling over flere år rundt parken som er laget av tremateriale som er hugget i parken. langs sjøen midt i parken er det en strandsone med naturlig vegetasjon.

Vi fant skoghøymole *Rumex sanguineus*, stortrollurt *Circaea lutetiana*, vassmynte *Mentha aquatica*, lundstjerneblom *Stellaria holostea*, sydlig skogstjerneblom *Stellaria nemorum* ssp. *glochidisperma*, myrtelg *Thelypteris palustris*, sumpdylle *Sonchus palustris*, hjortetrøst *Eupatorium cannabinum*, stormjølke *Epilobium hirsutum* og askerstorkenebb *Geranium pyrenaicum*. Av trærne som vi dvelte mest ved kan nevnes vingenøtt *Pterocarya fraxinifolia* og tulipantre *Liriodendron tulipifera*.

Etter en titt i den gjengrodde urtehagen der vi blant annet fikk se tusenstråle *Telekia speciosa*, dro vi videre nordover. Noen valgte å dra til Lohals for å se på keramikk, mens de fleste dro til Øster Prisskov for å søke etter snauflangre *Epipactis phyllanthus*. Vi brukte lenger tid på å finne inngangen til skogen, enn den tiden det tok å finne snauflangre. Først fant vi to eksemplarer, hvorav en var rødaktig. Senere fant noen er par planter til. Det var også fine skyggeborrer *Arctium nemorosum* i denne skogen.

De fleste kjørte tilbake til Tranekær, og svingte ned til stranda ved Østerrig for å spise matpakka. Vi rakk akkurat å bli ferdig med å spise før en kraftig regnbyge satte inn. Vi hadde forøvrig vært heldige og unngått regn tidligere på dagen, selv om himmelen hadde tunge skyer.

Noen valgte å botanisere på stranda der vi hadde spist, mens andre valgte først å kjøre innom den gjenoppbygde "tobakksplantasjen" Tobakksladen, der produksjonen av tobakk var forklart. Det ble fortsatt dyrket tobakk på stedet som demonstrasjon (marylandtobakk? *Nicotiana macrophylla*), og nå sto plantene i blomst. Noen kjøpte med seg tobakksplantefrø for å prøve å dyrke tobakk hjemme i hagen. Det var også en innholdsrik hage/parkanlegg rundt stedet der jeg fotograferte rød vendelrot (sporeblom) *Centranthus ruber*, som er en naturalisert plante lenger syd i Europa.

De som hadde vært på Tobakksladen kjørte ned til Stengade strand, som ligger nedenfor et løvskogsområde. Stedet kunne by på flikmelde *Atriplex prostrata* ssp. *calotheca*, strandmelde *Atriplex littoralis*, filtpestrot *Petasites spurius*, sodaurt *Salsola kali* ssp. *kali* og åkervinerot *Stachys palustris*.

Etter middagen, som besto av hakkebøf, gikk de fleste småturer rundt i Tullebølle. Jeg var selv med i en gruppe som traff eieren av en gammel vindmølle, Bagenbjerg mølle, som var under restaurering. Vi ble vist rundt inne i mølla og fikk nye utsikten fra tårnet. Etterpå gikk vi et stykke langs den gamle veien mot Tranekær. Av nye arter som ble oppdaget for turen kan nevnes løvehale *Leonurus cardiaca* ssp. *cardiaca*.

Torsdag 3. august.

Vi kjørte inn til Svendborg der noen rakk oppom torvet for å oppleve markedsdagen før fergeavgang. Vi tok bilfergen ut til Ærøskøping på Ærø, en tur på 75 minutter. Været på turen ut var fint, og vi rakk akkurat å komme i land når en kraftig regnbyge kom inn sydfra. Det ble først en liten byvandring. Den idylliske byen førte til at de fleste valgte å bli værende i de pittoreske gatene,

mens en mindre gruppe tok seg ut mot landtungen nord for Revkrog. Og vi vil slutte oss til utsagnet som Ærø benytter om at "en øy uten bro er en ekte øy".

Langs vegkantene og i strandsonen ble det funnet en del interessante planter. På stranden vest for sentrum sto steppesteinkløver *Melilotus dentatus* og strandkarse *Lepidium latifolium*, og vi fant også en soleie som vi etterhvert bestemte til å være ballastsoleie *Ranunculus sardous*. I sumpå langs en bekk fant vi fjæresalturt *Salicornia dolichostachya* ssp. *strictissima*. I strandengene som dels ble benyttet til beite fant vi strandtirlunge *Lotus glaber*, jordbærkløver *Trifolium fragiferum*, østersjøreddik *Cakile maritima* ssp. *baltica*, tornbeinurt *Ononis spinosa* ssp. *spinosa* og lodnealant *Inula britannica*. Den siste var ny for de fleste.

Det passerte en kraftig tordenbyge like vest for oss, uten at det ble nevneverdige nedbørmengder der vi var. Men, dette førte til at de fleste ga opp videre botanisering og trakk seg tilbake til byen. Noen konsumerte matpakka på en benk i Ærøskøbing før vi tok båten tilbake til bilene i Svendborg.

På veien tilbake over Tåsinge hadde vi tenkt å kjøre bortom Valdemarsslot. Men på grunn av at en ved navn Claus i en dansk gruppe ved navn Aqua skulle gifte seg der, var alle innkjørsler stengt. Bare Jorunns og Christians bil tok sjansen på å kjøre igjennom.

Noen rakk en tur ned til stranda øst for Tullebølle før middag, og kunne blant annet rapportere om strandtorn *Eryngium maritimum*. Dette området ble studert nærmere dagen etter.

Etter middagen på Tullebølle kro, som var kalkun, satt vi og hygget oss i hagen.

Fredag 4. august.

Vi kjørte inn til Svendborg og videre ut til Thurø rev, som er et myr/strandeng område med en tett løvskog på innsiden.

I skogen ved parkeringen fant vi en rekke breiflangrer *Epipactis helleborine* i en rekke forskjellige utforminger.

Ute i engene var det mye artig å se. Det var en stor opplevelse å se de store mengder med marrisp *Limonium vulgare*. For andre vakte meldene større interesse. Vi kunne bokføre både saftmelde *Suaeda maritima* og filtmelde *Bassia hirsuta*. Vi søkte også etter det spesielle gresset ormeaks *Parapholis strigosa* og orkidéen høstskruaks *Spiranthes spiralis*, uten å finne dette. Men en rekke andre

spennende funn ble gjort: Tusengyllen *Centaurium littorale*, dverggyllen *Centaurium pulchellum*, fjæresalturt *Salicornia dolichostachya* ssp. *strictissima*, jordbærkløver *Trifolium fragiferum*, saltbendel *Spergularia salina* og flikkjempe *Plantago coronopus* kan nevnes. Det gikk en flokk med hester og beitet på området og disse ble veldig skremt av noen lavtgående jagerfly.

Det var varmt sommervær denne dagen og noen valgte å ta et bad mens vi spiste matpakkene. Etterpå reiste noen til Egeskov slott og hadde fine opplevelser i slottsparken. Men de fleste valgte å se på ville planter og ble med til Tåsinge.

Først gjorde vi en stopp ved Tåsinge Vejle for å se på fuglelivet. Rolf kunne fortelle at vi blant annet så dvergdykker, snadderand og sivhauk. Engene rundt Vejen ble beitet fram til 1970-årene. Etterpå har taker *Phragmites australis* overtatt grunnen og etter hvert utryddet mye av den tidligere engvegetasjonen. Fyns Amt kjøpte området i 1997 (60 ha) for på den måten å frede fuglelivet og begynne å slå deler av takervegetasjonen igjen. Kanskje vil noe av den gamle blomsterprakten komme tilbake igjen.

Vi kjørte så ut til beiteområdene ved Monnet. Dette er en ca. 2 km lang myraktig strandengtunge på Tåsinge's sydspiss. Langs veien inn til området sto forvillet alantrot *Inula helenium*. Ute i engene fant vi mye ballastsleie *Ranunculus sardous* i tillegg til marrisp *Limonium vulgare*, saltbendel *Spergularia salina* og havbendel *Spergularia maritima* ssp. *angustata*. Men størst glede vakte likevel funnet av strandsiv *Juncus maritimus*. Det kom en truende regnbyge mens vi var der og de fleste valgte å gå tilbake til bilene.

Noen valgte å ta en ekstra stopp på stranden øst for Tullebølle for å se på strandtornen som ble funnet dagen før. I våtmarka på innsiden av stranden sto også vassmynte *Mentha aquatica*, flikbrønsl *Bidens tripartita*, pollsisvaks *Schoenoplectus tabernaemontani* og klourt *Lycopus europaeus*.

Middagen denne dagen var rødspette, og stekt ål for de 3 som ønsket å prøve dette. Stekt ål er Tullebølle Kro's spesialitet. Etterpå ble det en hyggelig aften i hagen.

Lørdag 5. august

Det ble botanisering på Syd-Langeland også den siste dagen. Vi kjørte først til naturreservatet Tryggelev Nor. Dette er en voll-liknende formasjon langs sjøen med vann på innsiden, som er et utmerket fuglereservat. En del kjenninger fra dagene før fikk vi se her, slik som strandkarse *Lepidium latifolium*, strandbete *Beta vulgaris* ssp. *maritima*, strandkål *Crambe maritima*, vassmynte *Mentha*

- *aquatica* og dverggyllen *Centaurium pulchellum*. Men vi fant også mye tiggersoleie *Ranunculus sceleratus*, småvasssoleie *Ranunculus aquatilis* både i vanlig form med flyteblad og i *diffusa* form uten flyteblad, vrangdå *Galeopsis bifida*, vassveronika *Veronica anagallis-aquatica*, knopparve *Sagina nodosa* og knortestarr *Carex otrubae*. Men størst begeistring vakte likevel fjærehøymole *Rumex maritimus* ssp. *maritimus*.

På tørrbakkene noe lenger nord fikk vi igjen se blåmunke *Jasione montana* og strandtorn *Eryngium maritimum* i fin blomstring, som var ny for noen. En del personer tok etterpå turen opp til fugletårnet og Rolf kunne rapportere om gråstrupedykker, toppdykker og dvergterne.

Det var også noen hauger fra bronsealderen (1800 - 1000 år f. kr.) på stedet, og en gravplass fra steinalderen.

Neste stopp ble ved et våtmarksområde ved Sædballe. Vi strevde en stund med å finne parkering til bilene før vi plasserte dem inne på ei lita eng. Vi gikk ned mot våtmarka nede i dalen. Det var lite nytt å finne her, men vi fikk se gullkrage *Chrysanthemum segetum*, nonsblom *Anagallis arvensis*, mengder av stormjølke *Epilobium hirsutum* og tornbeinurt *Ononis spinosa* ssp. *spinosa*. Stivgaukesyre *Oxalis fontana* og krypmure *Potentilla reptans* ble nye arter for turen. En av stedets innbyggere ble sint på oss fordi han todde at vi hadde tenkt oss inn i våtmarka. Han var trolig bekymret over at vi skulle skremme fuglene vekk før jaktseongen.

Det ble en veikantstopp ved Lindelse fordi vi trodde at vi så smalsvineblom *Senecio erucifolius* da vi kjørte forbi. Når vi gikk tilbake for å undersøke nærmere viste det seg også denne gang å være landdøyd *Senecio jacobaea*, men med svært findelte blad.

Neste stopp ble ved strandengene ved Klæsø. Dette er en strand som ligger under en klintlignende ås. Stranda er steinete og lite innbydende, hvis en ser bort fra det botaniske, og litt lenger nord må man passere steder med svært utrygg bunn. Vi så steppesteinkløver *Melilotus dentatus*, marrisp *Limonium vulgare*, strandmelde *Atriplex littoralis*, svartrot *Scorzonera hispanica*, kildegras *Catabrosa aquatica*, taresaltgras *Puccinellia capillaris*, engelsk skjørbuksurt *Cochlearia anglica*, strandsamel *Samolus valerandi*, filtmelde *Bassia hirsuta* og flikmelde *Atriplex prostrata* ssp. *calotheca*.

Middagen var skinkestek. Dette var siste kvelden og gaver ble overrakt til de som sto for arrangementet. Undertegnede vil benytte anledningen til å takke for en flaske Langelandsvin og en fin bok om Ærø, inkludert lyrikk fra Øyvind.

På kvelden dro noen til et marked/hestevognstevne ved muséet på Skovsgård, mens andre hygget seg i hagen. De som dro til Skovsgård fikk se mange fine hester og hestevogner, og markedet inneholdt mye spesielle ting. Selv kjøpte jeg en lyseslake laget i naturlig saltstein.

Søndag 6. august.

De fleste dro tidlig avgårde for å rekke dels tog på Fyn eller ferge i Fredrikshavn. Vi tok avskjed med Langeland i et vær preget av truende bygeskyer. Et vær som hadde fulgt oss det meste av uka. Men, dette overskygger ikke at vi også hadde mange fine botaniske opplevelser i løpet av 5 hele dager i øyverdenen syd for Fyn. En varm takk sendes til alle som deltok!

Bøllesang

UKENDT

Mel.: Højt fra træets...

Eller: I en kælder...

Eller: Turen går til Nøddebo...

Emmer, Enne, Fugls og Haug
-Langelandske bøller-
efter dem som nummer fem
Illebølle følger,
dernæst kommer tre med K,
det er værd at huske på:
Korse, Klaus, Kasse,
ka' det virk'lig passe.

Femten findes der i alt,
ni er nu tilbage,
nummer syv er bare Lej
og den næste Næste.
Simmer, Skatte, Svale, ja
tre med S det ska' vi ha',
to der er tilbage,
nok et vers vi tage.

Tressebølle kommer nu
på vor bølleliste,
Tullebølle! Her er du
som den allersidste,
på din hyggelige kro
får vi mad og nattero,
vand og vin og øller,
SKAL for femten bøller!

